

Crna Gora
OPŠTINA KOLAŠIN
Sekretarijat za zaštitu životne sredine
Broj: 06-077/25-1005
Datum : 17.02.2025. godine

IZVJEŠTAJ O RADU
Sekretarijata za zaštitu životne sredine Opštine Kolašin za 2024 godinu

I UVOD

Pravni osnov za podnošenje godišnjeg Izvještaja o radu Sekretarijata za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Sekretarijat) sadržan je u članu 76 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list Crne Gore“, br. 02/18 i 34/19, 38/20), članu 99 stav 2 Statuta Opštine Kolašin („Službeni list Crne Gore - opštinski propisi“, br. 24/19), te članu 20 Odluke o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Kolašin („Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 37/21), kojima je propisana obaveza starješina organa da podnose Predsjedniku Opštine Izvještaj o radu i stanju u oblasti za koju je organ uprave osnovan.

II OPIS POSLOVA SEKRETARIJATA

Prema Odluci o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Kolašin („Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 37/21), Sekretarijat za zaštitu životne sredine vrši poslove iz oblasti:

1. zaštite prirode,
2. zaštite životne sredine i zaštite od buke u životnoj sredini,
3. klimatskih promjena, energetske efikasnosti i održive urbane mobilnosti,

Poslovi iz oblasti zaštite prirode se odnose na:

- pripremu akata za proglašenje zaštićenih područja;
- izradu planova i programa upravljanja zaštićenim područjima u nadležnosti lokalne samouprave;
- sprovođenje planova upravljanja (upravljanje zaštićenim područjem).

Poslovi iz oblasti zaštite životne sredine i zaštite od buke u životnoj sredini odnose se na:

- sprovođenje postupka procjene uticaja i strateške procjene uticaja na životnu sredinu,
- izdavanje uslova i mjera zaštite prirode i životne sredine;
- izdavanja integrisanih dozvola za objekte i postrojenja;

-
- izradu planskih dokumenata iz ove oblasti;
 - uspostavljanje monitoringa stanja životne sredine i njenih segmenata;
 - uspostavljanje katastra zagadivača;
 - zaštitu od buke u životnoj sredini i izrada karte buke, akustičko zoniranje.

Poslovi iz oblasti klimatskih promjena, energetske efikasnosti i održive urbane mobilnosti se odnose na:

- formiranje baze podataka za potrebe uspostavljanja informacionog sistema energetske efikasnosti;
- izrada Lokalnog energetskog i klimatskog plana i njegovo sprovođenje;
- izrada i sprovođenje Programa energetske efikasnosti;
- učešće u izradi plana urbane mobilnosti i njegovom sprovođenju.

Ostali poslovi iz domena rada Sekretarijata odnose se na:

-
- izradu izvještaja, planova, programa i projekata iz svog domena djelovanja;
 - praćenje i sprovođenje međunarodnih konvencija iz svoje oblasti;
 - saradnju sa drugim organima uprave i službama, NVO i javnošću.

III OSTVARIVANJE FUNKCIJA SEKRETARIJATA

Normativna i studijsko – analitička funkcija Sekretarijata ostvarivala se prvenstveno kroz pripremu nacрта odluka iz domena rada Sekretarijata, kao i domena jednog dijela komunalnih poslova, za koje je prvenstveno nadležan Sekretarijat za planiranje prostora, komunalne poslove i saobraćaj. U tom smislu, unaprijedeno je stanje javnih zelenih površina, postavljanjem žardinjera, sadnjem novog i održavanjem već postojećeg cvijeća u ležama oko gradskog Trga Borca, te postavljanjem korpi sa cvijecem u užem gradskom jezgru. U saradnji sa NVO Natura zasadeno je više sadnica ukrasnog drveća i grmlja na prostoru užeg gradskog jezgra.

Sekretarijat kontinuirano prati donošenje novih i izmjene postojećih propisa iz svoje oblasti, te učestvuje u njihovoj izradi putem primjedbi i sugestija prema obradivaču. Sekretarijat prati međunarodne konvencije i ugovore iz oblasti zaštite prirode i životne sredine, njihovu ratifikaciju i inkorporaciju u domaće zakonodavstvo.

Službenici Sekretarijata su, kao i prethodnih godina, u saradnji sa ostalim lokalnim organima pripremali projektne aplikativne formulare za projektne ideje koje su upućene prema Kapitalnom budžetu Vlade Crne Gore, za realizaciju u 2025 godini.

Pored područja Komova, u toku je procedura za proglašenje parka prirode Sinjavina u saradnji pet opština, i to: Kolašin, Mojkovac, Danilovgrad, Žabljak i Šavnik. Uradena je Studija zaštite predmetnog područja. Paralelno sa ovim projektom, na prostoru Sinjavine se sprovodi projekat “Mediteranski pašnjački komuni u 21 vijeku” (IRIS). Odnosi se na zaštitu i promociju katunskog

načina života i zaštitu nematerijalnog kulturnog naslijeđa, a sprovodi ga Francuski naučni centar i Univerzitet Crne Gore za jedno sa opštinama koje gravitiraju ovoj planini.

Agencijom za zaštitu životne sredine izradila je dvije Studije zaštite, i to: Kanjona Mrtvice i Kapetanovog jezera. U toku je izrada Revizije studije zaštite za Dulovine sa park šumom. U toku je dorada predmetnih studija, u skladu sa smjernicama Opštine Kolašin. Izradu Studije zaštite za Kanjon Mrtvice donirao je NVO "Eko tim" iz Podgorice, a ostale dvije se finansiraju iz lokalnog budžeta. U toku su finalizacije studija zaštite i odluke o proglašenju, koja će uskoro biti dostavljena lokalnom parlamentu na usvajanje, nakon saglasnosti resornog ministarstva.

U gradskom području, date su preporuke za novo pejzažno oblikovanje lokacija u centru grada sa ciljem da se obezbijedi neophodna reprezentativnost. Takođe, uspostavljena je evidencija i formiranje baze podataka lokalnih planskih dokumenata za potrebe vođenja postupaka iz djelokruga Sekretarijata za zaštitu životnu sredine.

● Sekretarijat za zaštitu životne sredine uključen je u izradu Izmjena i douna PUP-a Kolašin, čije se usvajanje uskoro očekuje na Vladi. Takođe, predstavnici Sekretarijata prate i daju sugestije na izradu Prostornog plana Crne Gore, kada su u pitanju zaštićena područja.

● Sekretarijat za zaštitu životne sredine je aktivno učestvovao u izradi Strateškog plana razvoja opštine Kolašin, koji je usvojen u skupštini krajem 2024 godine.

● Sekretarijat za zaštitu životne sredine učestvuje u realizaciji projekta „BEST – Saradnja u upravljanju otpadom” koji sufinansira Evropska unija u okviru finansijskog instrumenta pretprijetne pomoći (IPA II) kroz Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2014-2020. Predstavnici lokalnih samouprava i javno-komunalnih preduzeća sa teritorije Mojkovca, Kolašina, Bjelog Polja, Tutina i Novog Pazara, Centra za ekotoksikološka ispitivanja – CETI iz Podgorice i NALED-a iz Beograda, imali su priliku da se razmijene iskustva i znanja o ovoj oblasti i isplaniraju naredne korake, kako bi do kraja projekta bili razvijeni lokalni planovi upravljanja otpadom, kao i akcioni planovi za javno-komunalna preduzeća.

● NVO Green Home realizuje projekat MediteRE3 - Izgradnja otpornosti mediteranskih pejzaža radi smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte uzrokovanih šumskim požarima u saradnji sa Institutom Oikos iz Italije, Luberon-Lure UNESCO Rezervatom biosfere iz Francuske i nacionalnim parkom Samaria iz Grčke, a uz podršku Evropske Klimatske Inicijative (EUKI). Cilj projekta je smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte prouzrokovanih šumskim požarima prelaskom sa suzbijanja na prevenciju i promociju pejzaža otpornih na požare. U toku realizacije projekta pripremljena je Polazna studija o otpornosti pejzaža na požare za NP Prokletije i PP Komovi kojim upravlja Sekretarijat za zaštitu životne sredine. Održan je niz ekspertskih sastanaka koji su rezultirali izradom Pejzažnog akcionog plana koji je osnova za spriječavanje šumskih požara u predmetnim regijama, za područja nacionalnog parka Prokletije i parka prirode Komovi.

Sekretarijat za zaštitu životne sredine učestvovao je u projektu "Upravljanje zaštićenim područjima na teritoriji opštine Kolašin" koji je finansijski podržan od strane Opštine Kolašin i Eko fonda a implementirala ga je NVO Klasterska Inicijativa. U okviru projekta Sekretarijat je kao upravljač zaštićenim područjima dobio 10 kompleta opreme za buduće zaštitare koji će raditi u zaštićenim područjima.

Predstavnici Sekretarijata su učestvovali na obukama koje su organizovali Parkovi Dinarida – mreža zaštićenih područja Dinarida i The Nature Conservancy „Unapređenje upravljanja zaštićenim područjima u Crnoj Gori“. Ovaj projekat Parkovi Dinarida sprovode u partnerstvu sa The Nature Conservancy (TNC), uz podršku US Forest Service International Programs. Cilj projekta je pružiti podršku jačanju sistema zaštićenih područja u Crnoj Gori.

Predstavnici Sekretarijata učestvuju u aktivnostima na projektu "Sliv Skadarskog jezera – prekogranični rezervat biosfere", koji u saradnji sa Ministarstvom ekologije, sprovodi NVO "Env-Pro" iz Podgorice. Cilj projekta je proglašenje područja sliva Skadarskog jezera za prekogranični rezervat biosfere UNESCO Crna Gora-Albanija. Dio sliva je i Rijeka Morača sa pritokama na teritoriji opštine Kolašin.

U izveštajnom periodu Sekretarijat je pratio primjenu Odluke o utvrđivanju akustičkih zona na teritoriji Opštine Kolašin. Precizirano je da se akustičko zoniranje vrši na osnovu dokumentacije o postojećoj ili planiranoj namjeni prostora i nivoa buke procijenjenog u skladu sa izvorima buke koji se nalaze u određenoj zoni i njenoj neposrednoj blizini.

Iz oblasti energetske efikasnosti, Sekretarijat je izradio Plan za energiju i klimu (SECAP) uz pomoć Zajednice opština Crne Gore i GIZ-a. Plan je usvojen u lokalnom parlamentu krajem 2024 godine. Pored toga, Sekretarijat je aktivno učestvovao u sakupljanju podataka o potrošnji energije i energenata koje koriste objekti javnog sektora, kao i u procesu formiranja jedinstvenog Informacionog sistema energetske efikasnosti Crne Gore u saradnji sa Ministarstvom ekonomije.

U toku 2024 godine sprovedeni su postupci za procjenu uticaja na životnu sredinu, u skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu i Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu. Ukupno je obraden 41 zahtjev i donešeno 37 rješenja da nije potrebno raditi procjenu uticaja na životnu sredinu i 4 saglasnosti na elaborate procjene uticaja na životnu sredinu koje su priložili nosioci projekata na teritoriji opštine Kolašin.

U protekloj godini Sekretarijat za zaštitu životne sredine pripremio je aplikativne formulare za konkurisanje kod Eko fonda Crne Gore, a za uklanjanje divljih deponija na teritoriji Kolašina. Projekat je odobren od strane Eko fonda u iznosu od 30.000€.

U toku 2024 godine donešena su dva rješenja po zahtjevima za slobodan pristup informacijama.

Učešće javnosti obezbijedeno je uvidom u dokumentaciju o procjeni i strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, koja je dostupna u prostorijama Sekretarijata za sve projekte koje sprovodi

ovaj Sekretarijat ali i Agencija za zaštitu prirode i životne sredine Crne Gore. Uključivanje javnosti vršeno je i kroz izradu nacrt lokalnih odluka, koje su povjerene na izradu i sprovođenje javnih rasprava ovom Sekretarijatu.

Predstavnici Sekretarijata učestvuju u radu komisije za kategorizaciju turističkih objekata, komisije za unapređenje gradskih zelenih površina, po zahtjevu stranaka ili Komunalne policije

IV SARADNJA SA DRUGIM ORGANIMA, SLUŽBAMA, NVO

U prethodnoj godini Sekretarijat je saradivao sa drugim državnim organima i organima lokalne uprave, te međunarodnim organizacijama i društvima za zaštitu prirode.

Najviši stepen saradnje se odvijao sa Sekretarijatom za planiranje prostora, komunalne poslove i saobraćaj, a sve u cilju rješavanja komunalnih problema, saobraćaja i uredjenja grada.

Takođe, saradnja se ogledala i u stvaranju prostorno planskih preduslova, prema izmjenama programa privremenih objekata, za izgradnju skloništa za napuštene pse i reciklažnog dvorišta, te sanacije privremenog odlagališta otpada u Bakovićima (početna dokumentacija). Realizacija ovih projekata se očekuje u 2025.godini, a sredstva su obezbijedena iz državnih i lokalnih izvora finansiranja. Sekretarijat učestvuje u izradi Programa uredjenja prostora opštine Kolašin, kao i u pripremi Budžeta Opštine Kolašin za svoju potrošačku jedinicu. Skoro svakodnevna saradnja i komunikacija odvija se između Sekretarijata i Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, kao i sa Agencijom za zaštitu životne sredine.

Saradnja sa Ministarstvom energetike odvija se u oblasti energetske efikasnosti, izradi planova i programa energetske efikasnosti opštine Kolašin, kao i državne baze podataka o potrošnji energije i energenata. Saradnja sa Upravom za inspeksijske poslove ostvaruje su u pružanju informacija o ugroženosti životne sredine, prilikom čega inspeksijske službe izlaze na lice mjesta i konstatuju stepen ugroženosti prirode, te propisuju određenje mjere. Takva saradnja se odvija i sa Komunalnom policijom Opštine Kolašin.

Konstantna saradnja i komunikacija odvija se između Sekretarijata i Zajednice opština Crne Gore (UOM), a ona se odnosi na izradu planova, programa i projekata iz oblasti zaštite prirode i energetske efikasnosti, kao i zajedničkog učešća u izradi propisa iz ove oblasti.

Na lokalnom nivou, Sekretarijat saraduje sa preduzećima „Komunalno“ doo Kolašin i „Vodovod i kanalizacija“ doo Kolašin, kao i sa područnom jedinicom Elektroprivrede Crne Gore. U okviru saradnje sa NVO sektorom, posebno se ističe saradnja sa NVO „Green home“, NVO „Natura“, NVO „Društvo prijatelja Kolašina“, NVO „UZKOM“, Udruženje „Sačuvajmo Sinjavinu“, Gradanska inicijativa „Zeleni Kolašin“, NVO „Crnogorsko društvo ekologa“, NVO „Sačuvajmo ljepote Bjelasice“ a odnosi se na pitanja iz oblasti upravljanja otpadom, upravljanja zaštićenim područjima, pejzažnom uredjenju grada, edukativnim kampanjama učenika i ostalih gradana.

Predstavnici Sekretarijata učestvuju u radu socio-ekonomskog foruma Nacionalnog parka Biogradska gora, u okviru kojeg se razmatraju i usvajaju mjere za poboljšanje zaštite prirode i održivog turizma u parku, kao i u Botaničkoj bašti Dulovine kojom upravljaju Nacionalni parkovi Crne Gore.

VD SEKRETAR

Milovan Vlahović, dipl. ecc

